

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย
นำเที่ยวเมืองศรีเทพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

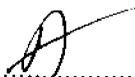
ชัยชนะ อินันนุญะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2553

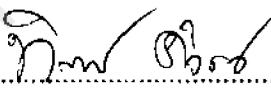
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

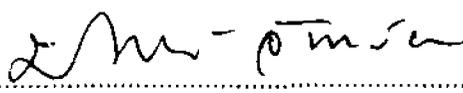
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เสนอโดย
นายชัยชนะ อินยัญญะ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

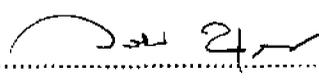

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 15 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2554

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวารี)

..... กรรมการ
(ดร.ทิพวัลย์ คำตง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วสัน ปูนผล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ทิพวัลย์ คำคง
รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง
ชื่อนักศึกษา ชัยชนะ อินันนุญ
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ 3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ 4) ประเมินผลการใช้และปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านบึงนาจวน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) หลักสูตรฝึกอบรม 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.860 5) แบบประเมินทักษะการเป็นมัคคุเทศก์น้อย 6) แบบประเมินความพึงพอใจหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ(percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ทดสอบที (t-test dependent) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มีความต้องการให้มีการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับเมืองศรีเทพ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในครอบครัว ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ที่มาเยี่ยมชมเมืองโบราณศรีเทพได้ มีทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ วิธีการฝึกอบรมใช้การบรรยาย และการปฏิบัติจริงในสถานที่จริง มีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2. การพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ขอบข่าย เนื้อหาสาระ กิจกรรมในการฝึกอบรม วัสดุ สื่อแหล่งเรียนรู้ประกอบการฝึกอบรม ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม แผนการจัดการฝึกอบรม เอกสารประกอบหลักสูตร การวัดประเมินผล

3. การทดลองใช้หลักสูตร นำหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงนาจาน อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ตามแผนการจัดการฝึกอบรม จำนวน 3 แผน ระยะเวลา 3 วันๆละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง โดยมีการจัดการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอย่างหลากหลาย พบว่า นักเรียนมีความสนใจ และมีความตั้งใจในการเรียนรู้การเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพและมีความสนุกสนานในการฝึกอบรม

4. การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ ของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะการเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ พบว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพได้อยู่ในระดับดี ด้านความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม ในระดับมากที่สุด และควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเนื้อหา และกิจกรรมด้านทักษะการพูดและการแนะนำข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว

Thesis Title   Development of a Training Curriculum for Young Tourist Guides in
Mueang Sri Thep for Prathomsuksa 6 Students

Thesis Advisors   Dr. Tippawan Khumkhong
Assoc. Prof. Dr. Pramote Chanruang

Name   Chaichana Inyanya

Concentration   Curriculum and Instruction

Academic Year   2011

ABSTRACT

This research aims to 1) study basic information in developing a training curriculum for young tourist guides in Mueang Si Thep for Prathomsuksa 6 students, 2) develop the aforementioned training curriculum, 3) trail the training curriculum and 4) evaluate and improve the training curriculum. The sample was 23 Prathomsuksa 6 students during the second semester of academic year 2010 from Ban Bueng Najan School, Si Thep District, Phetchabun Province. The instruments used were 1) a questionnaire for the training curriculum, 2) an interview form, 3) the developed training curriculum, 4) a learning achievement test, 5) a satisfaction evaluation form and 6) a skill evaluation form for being a young tourist guide. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The findings showed that:

1. from studying basic information, those involved people showed need of developing this training curriculum so that the students would have knowledge and be able to convey this knowledge to members in their families and their local community. In addition, they would have skills to be young tourist guides. The training methods comprised of lecturing, practicing in the real place and testing both in theory and practice.

2. the developed training curriculum comprised of principles, objectives, structure, content, training activities, material, training media, training duration, training management plans, documents, measurement and evaluation, draft curriculum. The research showed that these were related and suitable (IOC) between 0.80-1.00.

3. trailing the developed curriculum was happened for 3 plans in 3 days, 6 hours per day, which totaled 18 hours. The training was performed both in theoretical

and practical parts and was showed that students had interest and fun in it. They also paid attention to the study.

4. the evaluation and improvement showed that the students' learning achievement was higher after using the developed training curriculum at a significance level of .05. They also had good skills to be young guides and high satisfaction towards the curriculum. The curriculum should be improved in flexibility of study duration and speaking skill activities.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ และเป็นที่ปรึกษาตั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ทิพวัลย์ คำคง รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา เพชรใส อาจารย์ ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวาริ อาจารย์ ดร.วสัน ปุณผล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณนายชำมรงค์ ทมภู ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงนาจาน นายพงศักดิ์ ไผ่พงษ์เจริญ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมโรงเรียนบ้านบึงนาจาน นายเพชร ศรีมันตะ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบึงนาจาน นายวิชัย พลอยบุตร นายสมบูรณ์ ตุ่มทอง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 นายสถาพร เทียงธรรม หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ ศรีเทพ นายธวัชชัย ชื่นไพศาลศิลป์ นักโบราณคดีปฏิบัติการ อุทยานประวัติศาสตร์ ศรีเทพ ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ให้การแนะนำเพื่อนำมาเก็บเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

ขอขอบคุณนายธวัชชัย ชื่นไพศาลศิลป์ นักโบราณคดีปฏิบัติการ นางสาวปทุมวดี สัมพันธัญญ์ เจ้าหน้าที่บริการการท่องเที่ยวและการศึกษา อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นวิทยากรในการฝึกการอบรมในครั้งนี้

ขอขอบคุณนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบึงนาจานที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามและทดลองในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนางกัลยา ใจเย็น ครูโรงเรียนบ้านเกาะแก้ว นางนวลฉวี อินันัญญะ ครูโรงเรียนนาสนุ่นวิทยาคม นางสาวมยุรี ฟองจันสม ครูโรงเรียนบ้านบึงนาจาน นางสาวนันทิยา ขวัญอ่อน พนักงานราชการโรงเรียนบ้านหนองคล้า นายธวัชชัย ชื่นไพศาลศิลป์ นักโบราณคดีปฏิบัติการ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเป็นผู้ช่วยวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบบูชาแด่พระคุณของคุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ ให้การศึกษาให้แก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา

ชัยชนะ อินันัญญะ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	13
ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	14
เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	14
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	15
คุณภาพผู้เรียน.....	16
การพัฒนาหลักสูตร.....	18
ความหมายของหลักสูตร.....	18
ความสำคัญของหลักสูตร.....	21
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	23
รูปแบบของหลักสูตร.....	29
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	30

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร.....	30
พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร.....	32
ระดับของการพัฒนาหลักสูตร.....	33
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	36
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	36
รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร.....	44
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	46
หลักสูตรฝึกอบรม.....	54
ความหมายของหลักสูตรฝึกอบรม.....	54
องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม.....	55
ลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมที่ดี.....	56
หลักการฝึกอบรม.....	57
การฝึกอบรม.....	58
ความหมายของการฝึกอบรม.....	58
ความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกอบรม.....	59
วัตถุประสงค์การฝึกอบรม.....	61
กระบวนการฝึกอบรม.....	61
เทคนิคการฝึกอบรม.....	62
ความรู้เกี่ยวกับมัลติเทคท์.....	64
ความหมายของมัลติเทคท์.....	64
บทบาทหน้าที่ของมัลติเทคท์.....	65
ความสำคัญของมัลติเทคท์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	69
ประเภทของมัลติเทคท์.....	69
ทักษะการเป็นมัลติเทคท์.....	71
มารยาทและจรรยาบรรณของมัลติเทคท์.....	78
อุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ.....	82
ข้อมูลเบื้องต้นเมืองศรีเทพ.....	82
โบราณสถานที่สำคัญในเมืองศรีเทพ.....	92
โบราณวัตถุที่สำคัญในเมืองศรีเทพ.....	107
พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม.....	113

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	123
ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	123
องค์ประกอบของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	124
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	125
วิธีวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	127
ความพึงพอใจ.....	128
ความหมายของความพึงพอใจ.....	128
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	129
การวัดความพึงพอใจ.....	131
ความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม.....	133
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	133
งานวิจัยภายในประเทศ.....	133
งานวิจัยต่างประเทศ.....	136
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	137
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research) : การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	137
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development) : การพัฒนาหลักสูตร.....	142
ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research): การทดลองใช้หลักสูตร.....	143
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา(Development): การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร..	145
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	152
ขั้นตอนที่ 1 วิจัย (Research) : ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	152
ขั้นตอนที่ 2 พัฒนา (Development) : ผลการพัฒนาหลักสูตร.....	162
ขั้นตอนที่ 3 วิจัย (Research): ผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	167
ขั้นตอนที่ 4 พัฒนา(Development): ผลการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร..	169
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	174
สรุปผล.....	174
อภิปรายผล.....	176
ข้อเสนอแนะ.....	180

	หน้า
บรรณานุกรม.....	182
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก	
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพหนังสืออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำ วิทยานิพนธ์.....	191
ภาคผนวก ข	
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ รายนามคณะวิทยากรรายนามคณะผู้ช่วยวิจัย.....	198
ภาคผนวก ค	
หลักสูตรฝึกอบรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	202
ภาคผนวก ง	
แผนการจัดการฝึกอบรม.....	211
ภาคผนวก จ	
แบบสอบถาม	
แบบสัมภาษณ์	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
แบบประเมินความพึงพอใจ	
แบบประเมินทักษะการเป็นมัคคุเทศก์น้อย.....	277
ภาคผนวก ฉ	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทักษะการเป็นมัคคุเทศก์	
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจ.....	299
ภาคผนวก ช	
คะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
การวิเคราะห์ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก	
การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	309
ภาคผนวก ซ	
ตัวอย่างภาพประกอบการบรรยายแผนการจัดการฝึก อบรม.....	315
ภาคผนวก ฌ	
บรรยายภาคการฝึกอบรม.....	321
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	336

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 วิจัย(Research)การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน..	141
ตาราง 2	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 พัฒนา(Development)การพัฒนา หลักสูตร.....	143
ตาราง 3	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 วิจัย(Research)การทดลองใช้หลักสูตร...	144
ตาราง 4	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 พัฒนา(Development)การประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร.....	150
ตาราง 5	จำนวนความถี่และค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	156
ตาราง 6	จำนวนความถี่และค่าร้อยละของความต้องการ ความสนใจในการเข้ารับการ อบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	157
ตาราง 7	จำนวน และค่าร้อยละเกี่ยวสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์.....	159
ตาราง 8	แผนการจัดการฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ จำนวน 18 ชั่วโมง	165
ตาราง 9	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน.....	170
ตาราง 10	ผลการประเมินทักษะการเป็นมัคคุเทศก์น้อยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น.....	170
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของแบบประเมินความ พึงพอใจหลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6.....	171
ตาราง 12	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการพัฒนาหลักสูตร มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6.....	300
ตาราง 13	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์การพัฒนาหลักสูตร มัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6.....	301

	หน้า
ตาราง 14 คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฉบับร่าง เรื่อง มัคคุเทศก์น้อย นำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการ ตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ.....	303
ตาราง 15 คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ.....	304
ตาราง 16 คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทักษะการเป็นมัคคุเทศก์น้อยนำ เที่ยว เมืองศรีเทพ จากเกณฑ์ Rubric จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ.....	306
ตาราง 17 คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจการพัฒนา หลักสูตรมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ.....	307
ตาราง 18 คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6.....	310
ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์ น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	311
ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยนำเที่ยวเมืองศรีเทพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	313

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร.....	10
ภาพ 2 ตัวกำหนดหลักสูตรตามแนวคิดของบิชอป.....	33
ภาพ 3 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทยเลอร์.....	38
ภาพ 4 ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและสถาบันสังคมตามแนวคิดของสมิธ แสตันเลย์ และชอร์.....	40
ภาพ 5 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของเซย์เลอร์ อเล็กซานเดอร์และเลวิส.....	41
ภาพ 6 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของโฮลิวา.....	43
ภาพ 7 แสดงระบบการพัฒนาหลักสูตรของสจ๊วต อุทรานันท์.....	44
ภาพ 8 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทยเลอร์.....	45
ภาพ 9 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของโบว์แชมป์.....	46
ภาพ 10 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของฉันท ชาติทอง.....	53
ภาพ 11 เปรียบเทียบการพัฒนาบุคลากร.....	60
ภาพ 12 กระบวนการหรือขั้นตอนในการฝึกอบรม.....	62
ภาพ 13 ที่ตั้งอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	83
ภาพ 14 แผนผังที่ตั้งอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	84
ภาพ 15 แผนผังเมืองศรีเทพ(เมืองใน-เมืองนอก).....	86